

DARBS AR KOKU

(individuālās sociālās rehabilitācijas metodoloģija)

Koka rāmju izgatavošana

Tiek pirktā koka liste. No vienas puses ar speciālu kokapstrādes ierīci tiek izgatavota rievā vajadzīga dziļumā un platumā, lai varētu tajā ielikt gleznu. Tad ar leņķa zāģi tiek zāģēti pēc izmēra rāmīši gleznām. Stūri līmējas ar ūdensizturīgu celtniecības līmi PVA, stūriem ļauj nožūt 12 stundas, pēc tam uz aizmugurējās sienas stūrus sastiprina ar skavotāju ar spraudēm 4mm vai 6mm, skatoties kāda biezuma ir liste.

Visas šuves nošpaktelē ar špakteli kokam. Pēc tā, kā rāmītis ir izkaltis, noslīpē ar smilšpapīru. Tad tiek krāsots jebkādā krāsā kādā vēlas vai apstrādā ar "Pinotex" vajadzīgā krāsā. Pēc izkalšanas nolako ar bezkrāsainu akrila laku 2 reizes. Rāmīti var dekorēt aplīmējot ar skaidām vai makaroniem.

Izgatavojam no koka rāmīšus gleznām - parastus, dekoratīvus (ar makaronu uzlīmēšanu un dekorētus rāmīšus (kažokā) ar skaidām.) Makaronu pielīmēšana: uz gatavu aizšpaktelētu, noslīpētu rāmīti tiek uzlīmēti makaroni lapiņas un aplīša veidā uz zīmējumu ar celtniecības līmi, tad visu rāmīti nokrāso ar akrila krāsu 2 reizes vajadzīgā krāsā. Pēc tam notiek apzeltījums ar smidzinātāju vai otu. Dekorēti rāmīši (kažokā): uz gatavu rāmīti lielā daudzumā uznes celtniecības līmi un pielīmē skaidas. Pēc izžūšanas skaidas sakrata un nokrāso ar baltu akrila krāsu. Kad krāsa izžūst, uzliek tumšu pinoteksu divās kārtās. Visam ļoti labi jāizžūst. Tad rāmīti tīra sākumā ar rupju smilšpapīru, pēc tam ar vieglu. Beigās rāmīti noklāj ar caurspīdīgu laku.

Koka figūriņu darināšana

Tiek ņemta skaista koka pagale (piemēram: veidojot zaķi), zāģējam ripās. Ripas tiek savienotas ar koka standziņām, ausis un ķepas savienojas ar skrūvēm, kad zaķis savākts, gatavojam dekoru.

Tāpat tiek darināts arī "Čeburaška" – pasaku tēls ar lielām ausīm un acīm, sniegavīrs, lācis, jo lielākas koka ripas, jo lielāka sanāks figūra.

Vēl no koka izgatavojam dažādas figūriņas āra dekoram: mājiņas, zaķītšus, lāčus, zosis, stārķus. Zosis, zirdziņus veidojam no koka bluķīšiem.

Paliktņi rakstāmpiederumiem

Var izgatavot šādā veidā paliktņišus rakstāmpiederumiem. Tiek izzāģētas nelielas pagalītes 10-12 cm augstumā, augšējā virsmā ar urbi tiek izurbti vairāki caurumiņi 1 cm diametrā, tad šo paraudziņu noslīpējam ar smilšpapīru un tiek veikts dekors, nokrāsots, pārklāts ar laku 3 slāņos.

Vēl izgatavojam vairākas lietiņas – priekšmetus no dažādiem citiem materiāliem: no čiekuriem, sakārņiem, papīra, kartona, lentēm, olu čaumalām, diegiem, avīžu tūbiņām u.c.

Dažādi materiāli atnesti no meža rūpīgi tiek attīrīti, noslīpēti ar smilšpapīru, tiek pārklāti ar laku. Materiāli tiek izvēlēti tā, lai tie būtu kaut kam līdzīgi vai arī kaut ko atgādinātu .

Pacienti ļoti patīk darboties ar koku. Patīk izgriezt zīmējumu uz koka, izdedzināt kokā zīmējumu. Šiem darbiem labāk ņemt dēlīšus no liepas, jo tie viegli apstrādājas.

Šī publikācija ir tapusi projekta “Sociālās iekļaušanās pasākumu ieviešana Daugavpils un Rokišķu psihiatriskajās slimnīcās” ietvaros, ko finansē Eiropas Savienības Interreg V-A Latvijas – Lietuvas programma 2014. – 2020. gadam

Projekta Nr. LLI – 368. Akronīms: ReSocialization

Kopējās projekta izmaksas ir 824705.88 EUR. Projekta līdzfinansējums no Eiropas Reģionālās attīstības fonda ir 700999.99 EUR

Projekta mērķis: palielināt sociālās iekļaušanās pieejamību un efektivitāti personām ar garīgā rakstura traucējumiem, tā sekmējot resocializācijas procesa uzlabošanu Latvijas un Lietuvas pārrobežu reģionos

Projekta partneri: Rokišķu psihiatriskā slimnīca (Lietuva) un Daugavpils Psihoneiroloģiskā slimnīca (Latvija)

Projekta rezultātā tika uzlabota sociālās rehabilitācijas programma un izstrādāta pacientu atbalsta sistēma ģimenēm, uzlabota slimnīcas infrastruktūra un aprīkojums

Sadarbojoties abām slimnīcām un izmantojot abu slimnīcu speciālistu pieredzi, projekta gaitā tika uzlabota un pielāgota abu slimnīcu vajadzībām sociālās rehabilitācijas kompetence

Daugavpils psihoneiroloģiskajā slimnīcā tika izveidota “Ģimeņu māja”, kurā tiks nodrošināti dažādi sociālās rehabilitācijas pakalpojumi un sniegts atbalsts bērniem un viņu ģimeņu locekļiem

Par šīs publikācijas saturu pilnībā atbild VSIA “Daugavpils psihoneiroloģiskā slimnīca”, un tas nekādos apstākļos nav uzskatāms par Eiropas Savienības oficiālo nostāju

Interreg V-A Latvijas – Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas 2014. – 2020. gadam mērķis ir sekmēt Programmas reģionu ilgtspējīgu sociālekonomisko attīstību, palīdzot tos padarīt konkurētspējīgākus un pievilcīgākus dzīvošanai, uzņēmējdarbībai un tūrismam

www.latlit.eu